

OSNUTEK DRUŽBENEGA DOGOVORA

o osnovah družbenega plana
1976—80 občine
Ljubljana—Bežigrad

Da bi v naslednjem petletnem obdobju zagotovili čim hitrejši in čim bolj usklajen razvoj družbenopolitične skupnosti ter zagotovili ustrezno zadovoljevanje skupnih potreb, izboljšali življenjske in delovne pogoje vsakega delavca in občana, sprejmemo v skladu s 14. in 58. členom osnutka zakona o osnovah sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije, na osnovi izhodišč srednjeročnega plana občine Ljubljana Bežigrad, osnutka dogovora o družbenem planu SR Slovenije in osnutka Zakona o družbenem planiranju, na predlog Izvršnega sveta občine Ljubljana Bežigrad, temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti na področju občine Ljubljana Bežigrad, občinski sindikalni svet in Izvršni svet občine Ljubljana Bežigrad naslednji:

Varianta: ...na predlog Izvršnega sveta občine Ljubljana Bežigrad, v imenu temeljnih organizacij združenega dela, zbor združenega dela, v imenu krajevnih skupnosti zbor krajevnih skupnosti, občinska konferenca SZDL, občinska konferenca ZSMS, samoupravne interesne skupnosti na področju Ljubljana Bežigrad in občinski sindikalni svet sprejemajo naslednji:

DRUŽBENI DOGOVOR O OSNOVAH DRUŽBENEGA PLANA 1976-80 občine Ljubljana Bežigrad

Člen 1

Zagotoviti je treba vsebinsko in učinkovito uveljavljanje delavcev kot subjektov v procesu celotne družbene reprodukcije, da organizirajo in odločajo o delu in proizvodnji ter o rezultatih svojega dela.

Člen 2

Hitrejši gospodarski in družbeni razvoj bomo dosegli z odločnim in doslednim izvajanjem stabilizacijskih ukrepov ob hkratnem vzdrževanju dinamične gospodarske rasti, predvsem na osnovi dvigovanja produktivnosti, učinkovitejših in ustrezno usmerjenih investicij, ki bodo pokrite s kvalitetnimi sredstvi in na osnovi razvijanja optimalne strukture gospodarstva z izvozno intenzivnim obeležjem.

Člen 3

Da bi dosegli stabilen in usklajen razvoj, bomo kolektivno obravnavali tiste organizacije združenega dela, ki neposredno prispevajo k strukturi usklajenosti in dinamični rasti družbenega produkta in tiste, ki se s svojim razvojem ne vključujejo v stabilni, dinamični in kvalitetni razvoj.

Člen 4

V sredini razvojnih naporov bo zlasti proizvodnja in stabilna preskrba s hrano, energijo in surovinami, selekcioniran razvoj prometne infrastrukture in krepitev izvozne usmeritve gospodarstva. Prav tako naj bo prvenstvena usmeritev združenega dela na znatno večjo tehnično opremljenost delovnih mest, modernizacijo tehnologije in avtomatizacijo, racionalno obnašanje pri izrabi delovnega časa, pri preskrbi in uporabi surovin in tehnologije, za hitrejšo rast produktivnosti oziroma dohodka na zaposlenega.

Člen 5

Hitrejši, skladnejši in stabilnejši razvoj občin bo potekal v naslednjih petih letih v pogojih uveljavljanja tržnih zakonitosti ob hkratnem večjem zavestnem vplivu družbenih dejavnikov. Zato se bodo delovni ljudje v občini sporazumevali za politiko gospodarskega in socialnega razvoja. Hitra rast in sodelovanje pa sta možna le ob večji koncentraciji finančnih predstav, z naložbami v elektrogospodarstvo, infrastrukturo — predvsem prometno, živilsko prehrabeno industrijo ter izrazito izvozno usmerjeno panogo. Združeno delo bo za skupne programe razvoja združevalo sredstva s samoupravnimi sporazumi.

Člen 6

V dejavnosti industrije je potrebno zagotoviti predvsem pogoje potrebne za razvoj elektroindustrije, živilsko prehrabeno industrije ter tiste panoge, ki so izvozno usmerjene.

Člen 7

V dejavnosti gradbeništva je potrebno zagotoviti vse, da se sistem celotne izgradnje racionalizira tako, da bomo gradili hitreje in ceneje. Pri gradnji pa je treba upoštevati vse pogoje kvalitete in nadzora vlaganja družbenih sredstev.

Člen 8

V dejavnosti trgovine moramo stremeti za čim bolj ustrezno povezovanje trgovine in proizvodnje. Razširiti moramo drobno prodajno mrežo v vsa zgoščena naselja, tako, da bo občanom najbolj ustrezalo.

Člen 9

V kmetijski dejavnosti je potrebno pristopiti k hitrejšemu ustanavljanju vzornih kmetij in nasploh pospeševati proizvodnjo za trg.

Člen 10

Organizacija združenega dela skupščine občine in družbeno politične organizacije bodo izvajale aktivno politiko povezovanja gospodarstva v reprodukcijskih celotah v zaokrožene, funkcionalne celote.

Člen 11

Na teh osnovah bomo zagotovili, da bo realni družbeni produkt rasel v povprečju po 8 % letno, pri čemer bo rast produktivnosti v občini povprečno 5 %, število zaposlenih pa bo povečano od sedanjih 28.600 na okoli 30.800 zaposlenih ob koncu leta 1980. V nobenem primeru ne sme biti rast zaposlovanja hitrejša od rasti produktivnosti.

Člen 12

Ob naraščanju družbenega produkta bomo zagotavljali, da bo hitreje rasla bruto akumulacija, torej sredstva za razširjeno reprodukcijo, ostale oblike porabe pa bodo naraščale počasneje.

Člen 13

V okviru sredstev, ki jih izločamo iz dohodka za bruto osebne dohodke in za ostale osebne prejemke, bo hitreje naraščal tisti del, ki gre za skupno in splošno porabo, kot pa del, ki gre za neto osebne dohodke. Realni osebni dohodki bodo rasli počasneje kot realna produktivnost dela z zaostankom za vsaj eno indeksno točko tako, da bodo v povprečju rasli 3,5 % letno.

Člen 14

Uresničevanje samoupravnih pravic delavcev v združenem delu, uvajanje sodobnih tehnoloških in organizacijskih dosežkov v gospodarstvu in družbenih dejavnostih zahteva izboljšanje izobrazbene strukture zaposlenih. Zato bomo v temeljnih organizacijah združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih razvili široko akcijo za razvoj in učinkovitost usmerjenega izobraževanja.

Člen 15

Prognoza prebivalstva kaže, da bo v občini leta 1980 okoli 61.500 prebivalcev. Zato bomo morali zagotoviti izgradnjo okoli 5.000 novih stanovanj v naslednjih letih, torej povprečno 1000 na leto, ob tem pa paziti, da bo ta razvoj usklajeno potekal tako z razvojem komunalnega opremljanja zemljišč, kot tudi z razvojem šol, vrtcev, trgovinske mreže, obratov družbene prehrane, ureditve okolja itd.

Člen 16

Pregledati in vskladiti moramo vse sprejete urbanistične dokumente (urbanistični program in urbanistični načrt mesta Ljubljane, zazidalne načrte in urbanistične rede), tako, da upoštevamo spremenjene gospodarske razmere in splošne družbene potrebe in koristi. Pri ponovni namenski porazdelitvi površin je potrebno posvetiti posebno skrb zagotovitvi potrebnih za-

zidljivih površin za realizacijo programov stanovanjske izgradnje, predvsem usmerjene blokovne izgradnje, izgradnje proizvodnih, servisnih in skladiščnih objektov, objektov za potrebe zdravstva, šolstva in drugih družbenih objektov. Urbanistični dokumenti iz prvega odstavka morajo biti usklajeni s prostorskim planom (kmetijskih zemljišč) občine.

Člen 17

Vsi subjektivni dejavniki se bodo zavzemali za uresničevanje take razvojne politike, ki bo socialni vidik razvoja vključevala kot enakovrednega produkcijskega tvorca in ne kot »potrošno sfero«. Socialna politika bo učinkovita, če bo sistematična, glede na potrebe in možnosti, v skladu s samoupravnimi sporazumi samoupravnih interesnih skupnosti o razvoju: zdravstvenega varstva, socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, otroškega varstva, telesne kulture in drugih dejavnosti.

Člen 18

Ena primarnih nalog delovnih ljudi in skrb celotne družbene skupnosti bo tudi uresničevanje reforme šolskega sistema vzgoje in izobraževanja ter kadrovska in materialna krepitev tega področja. Združeno delo na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti mora v okviru samoupravne interesne skupnosti izobraževanja, preko samoupravnega sporazumevanja dobiti odločilen vpliv na razvoj izobraževanja.

Člen 19

S samoupravnim sporazumom v okviru raziskovalne skupnosti bo združeno delo na osnovi dogovorjenih programov dela (in raziskovalne politike) zagotovilo ustrezno usmeritev sredstev za reševanje ključnih problemov.

Člen 20

Delovni ljudje naj pri usklajevanju programov zdravstvenega varstva v okviru zdravstvene skupnosti opredelijo svoj neposredni in širši družbeni interes za tak razvoj tega področja, ki bo usklajen s potrebami in možnostmi celotne družbene skupnosti.

Člen 21

Med prednostne naloge v naslednjem petletnem obdobju spada tudi razvoj otroškega varstva. Zato bodo naporji vseh družbenih dejavnikov usmerjeni v izboljšanje varstva otrok, v nadaljevanje intenzivne izgradnje zmogljivosti vzgojno varstvenih zavodov ter bodo na načelu vzajemnosti in solidarnosti v okvirih sporazumevanja z interesnimi skupnostmi otroškega varstva skrbeli za uresničitev nalog in programa otroškega varstva.

Člen 22

Samoupravno urejanje odnosov na področju socialnega skrbstva ter prenašanje te vloge z družbeno politične skupnosti na delovne ljudi in združeno delo mora postati podlaga za učinkovito urejanje problema socialnega skrbstva. Skupnost socialnega skrbstva bo uskladila potrebna materialna sredstva s predvidenim družbenim in gospodarskim razvojem in s samoupravnim sporazumevanjem z organizacijami združenega dela in z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in krajevnimi skupnostmi zagotovila ugodnejše rezultate na področju socialnega skrbstva.

Člen 23

V skladu z načeli nove ustave bo potrebno kulturo dosledno oblikovati kot samostojno področje združenega dela, samoupravno povezovati interese delavcev in delovnih ljudi v okviru kulturne skupnosti, hitreje širiti predvsem tiste kulturne dejavnosti in oblike posredovanja kulture, ki bodo dostopne najširšemu krogu prebivalstva in ki najbolj prispevajo k širjenju moralno etičnih vrednot in socialistične zavesti, zmanjševati bo treba razlike v možnostih za kulturno življenje.

Člen 24

Telesno kulturna skupnost bo posvetila največ pozornosti množičnosti v obliki rekreacije delovnih ljudi v združenem delu ter vseh občanov v krajevnih skupnostih ter zagotovila skladno z urbanističnim in prostorskim planom občine površino in objekte za razvoj telesno kulturne dejavnosti.

Člen 25

Družbeno politične skupnosti, organizacije združenega dela, samouprav-

ne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in ostale organizacije in skupnosti bodo razvijale svojo dejavnost tudi v smeri krepitve ljudske obrambe, potrebe le-te morajo zato biti sestavni del družbenih planov in bodo skrbale za hitrejši razvoj, množičnost in boljše tehnično opremljenost in strokovno izpopolnitev civilne zaščite.

Člen 26

Razvoj družbene samozaschite, naperjen proti vsem oblikam sovražnega in kriminalnega delovanja proti ustavni ureditvi, ekonomskim osnovam, pravicam in svoboščinam delovnih ljudi, nedotakljivosti osebnega in družbenega imetja, bo usmerjen v oblikovanje stalnega in organiziranega sistema: ukrepov z uveljavljanjem družbenega in notranje delavskega nadzora.

Člen 27

Zagotovitev smotrnega izkoriščanja naravnih virov in pogojev za življenje in delo, uresničevanje nalog na področju urejanja prostora in okolja je bistvena postavka razvoja. Zato morajo plani združenega dela in družbeno političnih skupnosti upoštevati vprašanja varstva vode, zraka in okolja bodisi v obliki sanacijskih načrtov, bodisi pri presojah lokacij za nove objekte, ter območij, ki so pod posebnim družbenim varstvom.

Člen 28

Vsi obstoječi programi, načrti in ostali dokumenti za posamezne dejavnosti morajo temeljiti na teh osnovah o družbenem planu. Samoupravni in drugi subjekti bodo sporazumno sprejeli odgovornost za izvajanje planov, zgrajenih na tem družbenem dogovoru o osnovah družbenega plana in na samoupravnih sporazumih o osnovah plana.

Člen 29

V kolikor ne bodo sprejeti sporazumi s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, o vprašanjih, ki so bistvenega pomena za določanje skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba izpolniti v tem planskem obdobju, lahko Skupščina sprejme ukrepe v skladu s 60. čl. osnutka zakona o osnovah sistema družbenega plana in o družbenem planu Jugoslavije, za katere je pooblaščen po ustavi in zakonu, o urejanju teh vprašanj.

Člen 30

Ta družbeni dogovor o osnovah družbenega plana začne veljati, ko ga podpišeta dve tretjini podpisnikov.

Člen 31

Varianta: ...začne veljati, ko ga sprejmejo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti, občinska konferenca SZDL, občinska konferenca ZSMS, samoupravne interesne skupnosti na področju občine Ljubljana-Bežigrad in občinski sindikalni svet naslednji: